

Катарина Николић

ТИ НИСИ ТИ

Отворена књига

Београд, 2023.

Copyright © за ово издање Отворена књига

Катарина Николић

ТИ НИСИ ТИ

*Ни ти ни ја не можемо побећи
из својих кошмара једно без другог.
Пол Шредер, Људи мачке*

Понедељак, 7. новембар 2005.

Пет дана у недељи путујем тридесет километара аутобусом у једном правцу, два пута дневно. Проводим седам сати у Гимназији, три сата по аутобусима, шест сати спавам, а остатак времена размишљам колико је мој живот неподношљиво досадан. Почињем озбиљно да мрзим аутобусе. Желим да ми се нешто догоди. Шта год. Само нека се догоди.

Недавно сам почела да се дружим са Аном и одлучиле смо да размењујемо писма. Нисам знала ништа о њој, а делиле смо исту учионицу, разред, пријатеље. Убрзо смо схватиле да имамо много тога заједничког. Прво сам јој написала цедуљицу. Неки цитат из књижевности. Онда би она узвратила и наша преписка би се наставила у бесконачност. У почетку су то биле туђе мисли, али су с временом постајале наше. Она је мени писала о својим разведеним родитељима, о свету ван школе који нисам познавала. Била је то нека друга Ана. И ја сам њој писала. О свему. Посебно о родитељима. Током наставе и за време одмора безмало нисмо разговарале. Не знам зашто. Размењивале смо писамца и то је све. Признала сам јој да ми се допада један дечко са природног смера и она је подробно изанализирала целу ствар и рекла ми да то неће да успе. И није. Ана

је приступала озбиљно многим темама о којима сам писала. Размишљам како би било лепо да једног дана спојимо та писма. Тренутно тражим свој контекст у њеним речима. Писма ми увек даје кришом, у пролазу. И ја њој. То је наша тајна. Понашамо се као два странца. Док слушамо предавања, док одговарамо, док ходамо са друговима и другарицама према кеју или аутобуској станици (и она је путовала), а у некој другој димензији се разумемо и делимо најличније и најмрачније тајне. Пре неки дан ме је питала да ли желим да њена мајка (која је професорка књижевности у *Тесли*) прочита моје приче и каже ми шта мисли. Пристала сам. Углавном пишем сваки дан, по неколико страница, разне алузије на књижевне и филмске наслове, комбинација мртвих животиња Едгара Алана Поа и мачака Пола Шредера. Има свега. На другој години пријављују ме на регионално такмичење талената и освајам друго место. Сећам се тог разговара с комисијом. Сећам се и приче. Била је инспирисана Јустејном Гордером. Претпостављам да су његове реченице тад одзвањале у мојој глави као нека посебна филозофија. А истина је да нисам имала појма о чему он то пише. Звучало је лепо и добро се поклапало с мојим животом.

Добила сам позив да се прикључим програму младих талената и десет дана уживам и пишем на Дивчибарама. Питам се шта ће ми резиденцијални програм за писце донети. Хоћу ли искорачити из мрака и говорити о животу, а не о смрти? Да ли ћу заиста једног дана писати о себи, а не само о другима? Рекла сам мајци да не желим да ме зове телефоном, да ћу се ја њој јављати. Мрзим разговоре телефоном.

Кад сам била дете, одвела би ме код бабе, своје мајке. Тамо сам се играла и дружила се са рођацима. Стално је зивкала да пита како сам и шта радим. А ја нисам могла, стварно нисам имала срца да јој кажем пред бабом да то није мој свет, да тамо ништа не разумем и да желим да се вратим кући. Нисам могла да јој кажем да ме цело тело боли и да ми се повраћа и да не знам како да се изборим са свим тим. Уместо тога, носила сам књиге Карла Маја и читала у соби.

Кад мало боље размислим, није било само због тога. Тог августовског јутра, код бабе, позвала сам је да питам како је тата. Први пут у животу сам ја њу позвала! Рекла ми је да долази. Чекали смо је у летњој кухињи. Ујка и ујна су били узнемирени, баба је лежала у соби. Појавила се црвених очију, хладна као лед. Знала сам, знала сам, чим сам је угледала, да је отац умро.

Среда, 16. новембар 2005.

Проводим дане у Градској библиотеци, некад одем и до музичке школе. Не могу да поднесем никог. Ни наставнике, ни ученике, вероватно ни саму себе. Не интересује ме ни факултет, апсолутно ништа. Клацкам се два пута дневно аутобусом, слушавам музику и читам књиге. Школа ми је неподношљиво досадна и све што желим јесте да побегнем. И чини се да никог и није брига. У учионици су са узбуђењем данас причали о томе како иду на сеансе код професора психологије. Заказују термине и разговарају о животу, претпостављам. Размишљала сам неколико дана да ли да одем и ја. У мени кључа бес, не знам одакле долази. Кад видим мајку како лежи у кревету, чим проговорим, из мене покуљају неке ужасне речи којих ћу се касније сигурно стидети, али не могу да се обуздам. Љутим се на њу, иако знам да није она крива што је болесна. Нико ни за шта није крив.

У школи, разредна исписује једначине са две непознате на табли. Док решавам задатке, погледи нам се сусретну, али накратко. Не свиђа ми се што покушава да разуме сваки мој гест. Нервозна сам због тога. Не говорим о својој породици, скоро нико и не зна да ми је отац умро кад сам имала тринаест година од инфекције изазване ХИВ-ом. Углавном се претварам да је све нормално, глумим најбољу ученицу, лудог уметника који за време одмора пише другима саставе на задате теме. Наставници географије поклањам песму *Плави воз* у сећање на Југосла-

вију. Опрашта ми што имам само једну свеску за све предмете. Немам храбрости да објашњавам да ми је торба препуна књига и да у свему томе нема места за географију. Уосталом, кога је било брига? Из дана у дан, у мени бес расте као неко страно тело, али никако да ескалира. Сви око мене се забављају, а мени се чини да ћу да се угушим.

Бежим са часова с Марином. Седимо на Тамишком кеју. Са обе стране реке нижу се редови чамца. Друга обала је неприступачнија, дивља, обрасла жбуњем и дрвећем. Марина прича, а ја углавном ћутим. Има кратку косу офарбану у пинк. Замотава џоинт, смејемо се и свет се чини за длаку другачијим од оног код куће. Преко старог тамишког моста пролазе аутомобили јурећи према престоници. Посматрамо пензионере, средњошколце, мајке с децом. Трудимо се да погодимо о чему размишљају, куда иду, да ухватимо делић њиховог разговора. Пецарош у чамцу проба неколико пута да покрене пенту, али безуспешно. Мотор закрчи, па утихне. Кад сви оду својим путем, нас две се поново окрећемо реци. Тамиш се напреже да угуши све остале звуке, али град се не предаје. Живот међу зградама је интензиван, бучан. Марина ми објашњава да је велика грађевина која се поносно уздиже према облацима, насред градског бедема, у ствари силос.

– Одлична локација за снимање, зар не? – каже.

Климнем главом. Замишљам неко тоталитарно друштво, у којем владају колапс и цензура, видим Мајкла Китона у костиму Бетмена како прескаче десет степеника одједном, трчи бедемом, мистериозно

нестаје у згради силоса. Панчево ми се учини као град из будућности, са атмосфером Готам Ситија.

– Не надај се превише, једино што можеш да добијеш јесте филм о зомбијима мутантима – каже.

– Али ја не волим филмове о зомбијима – одвратим.

– Зар не волиш хороре?

– Волим, али не о зомбијима.

– Можеш да их не волиш колико хоћеш, али то ћеш да добијеш. Зомбије.

То је, изгледа, једина истина.